T092 ATĐ 4 (06) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q56-Kiết Uẩn-Luận về Nhất Hành

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 56 87

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA
ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 56
CHÖÔNG II: KIEÁT UAÅN (Tieáp Theo)
Phaåm Thöù Hai: LUAÄN VEÀ NHAÁT HAØNH

LUAÄN VEÀ NHAÁT HAØNH (Phaàn 1)

Coù chín kieát, ñoù laø töø kieát aùi cho ñeán kieát san, neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát aùi raøng buoäc thì cuõng coù kieát nhueá raøng buoäc chaêng? Nhö vaäy , caùc chöông vaø giaûi thích veà nghóa cuûa chöông ñaõ laõnh hoäi roài , tieáp ñeán caàn phaûi giaûi thích roäng ra. Trong naøy noùi ñeán söï, thì söï coù naêm loaïi: 1. Töï theå cuûa söï. 2. Sôû duyeân cuûa söï. 3. Raøng buoäc cuûa söï. 4. Nhaân cuûa söï. 5. Thaâu nhieáp tieáp nhaän söï. Töï theå cuûa söï, nhö trong chöông kieán uaån noùi: “Neáu söï coù theå thoâng ñaït thì söï aáy coù theå bieát khaép chaêng ? Giaû söû söï coù theå bieát khaép thì söï aáy coù theå thoâng ñaït chaêng?” Ñoù laø ñoái vôùi töï theå cuûa caùc nhaãn -caùc trí duøng aâm söï maø noùi, ngay trong chöông aáy laïi noùi: “Neáu söï ñaõ ñöôïc thì söï aáy thaønh töïu chaêng ? Giaû söû söï thaønh töïu thì söï aáy ñaõ ñaït ñöôïc chaêng”. Trong naøy coù ngöôøi noùi: Töï theå cuûa taát caû caùc phaùp laáy aâm söï maø noùi. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Neáu phaùp coù ñaït ñöôïc thì duøng aâm söï maø noùi. Sôû duyeân cuûa söï, nhö Luaän Phaåm Loaïi Tuùc noùi: “Taát caû caùc phaùp ñeàu laø do trí maø nhaän bieát tuøy theo söï cuûa noù. Theá naøo laø tuøy theo söï cuûa noù? Nghóa laø neáu phaùp laø caûnh sôû haønh cuûa trí naøy”. Ñoù laø ñoái vôùi sôû duyeân duøng aâm söï maø noùi. Nhöng trong kinh noùi: “Ta seõ noùi cho caùc

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 56 88 oâng veà boán möôi boán söï cuûa trí vaø baûy möôi baûy söï cuûa trí.” Caùc luaän

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 56 89

sö A-tyø-ñaït-ma noùi: “Kinh aáy noùi veà töï theå cuûa söï, nghóa laø caùc nhaãn-trí duyeân vôùi chi höõu thì duøng aâm söï maø noùi”. Toân giaû dieäu aâm ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “kinh aáy noùi veà sôû duyeân cuûa söï, nghóa laø do caùc nhaãn-trí maø duyeân vôùi chi höõu thì duøng aâm söï maø noùi” Raøng buoäc cuûa söï, nhö trong naøy noùi: neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát aùi raøng buoäc thì cuõng coù kieát nhueá raøng buoäc chaêng? Cho ñeán noùi roäng ra. Trong naøy, naêm boä phaùp duøng aâm söï maø noùi, nghóa laø phaùp do kieán khoå-taäp-dieät-ñaïo vaø tu maø ñoaïn, laø naêm boä phieàn naõo ñaõ raøng buoäc söï, cho neân noùi laø raøng buoäc cuûa söï. Nhaân cuûa söï, nhö luaän phaåm loaïi tuùc noùi: “Theá naøo laø phaùp coù söï? theá naøo laø phaùp khoâng coù söï ? ” YÙ luaän aáy noùi ñeán phaùp coù nhaân-phaùp khoâng coù nhaân. Nhö baøi keä noùi: “Taâm tyø kheo vaéng laëng baát ñoäng, coù theå vónh vieãn ñoaïn moïi söï, Bôûi vì ngöôøi aáy heát sinh töû, khoâng coøn nhaän laáy thaân ñôøi sau.” YÙ baøi tuïng aáy noùi: taát caû sinh töû ñeàu döïa vaøo nhaân, coù nhaân cho neân coù sinh töû, nhaân ñoaïn döùt cho neân sinh töû khoâng coøn, vì vaäy khoâng coøn thoï sinh ôû ba coõi trong vò lai. Thaâu nhieáp tieáp nhaän söï, nhö trong kinh noùi: “Neân buoâng boû taâm thaâu nhieáp tieáp nhaän söï vieäc ruoäng vöôøn-söï vieäc nhaø cöûa-söï vieäc taøi saûn”. laïi baøi keä noùi: “Neáu ñoái vôùi ruoäng vöôøn-taøi saûn, nhaø cöûa-traâu ngöïa cuøng toâi tôù, Nam nöõ gaàn guõi ham muoán khaùc, ngöôøi naøy goïi laø tham heát söùc.” Vaû laïi, ngöôøi taïi gia daáy leân noùi nhö vaäy: Mình thaâu nhieáp söï vieäc naøy, mình duy trì söï vieäc naøy. Nhöõng loaïi nhö vaäy goïi laø thaâu nhieáp tieáp nhaän söï. Laïi coù naêm söï: 1. Söï veà giôùi. 2. Söï veà xöù . 3. Söï veà uaån. 4. Söï veà ñôøi kieáp. 5. Söï veà saùt-na. Ñoái vôùi möôøi söï naøy, trong naøy chæ döïa vaøo söï raøng buoäc maø soaïn luaän, chöù khoâng döïa vaøo chín söï coøn laïi. Caùc luaän sö A-tyø-ñaït-ma noùi: “Söï ñaõ raøng buoäc laø thaät-kieát coù theå raøng buoäc cuõng thaät, Boå-ñaëc-giaø-la laø giaû .” Phaùi ñoäc töû boä noùi: “söï ñaõ raøng buoäc laø thaät, kieát coù theå raøng buoäc cuõng thaät, Boå-ñaëc-giaø-la cuõng laø thaät” phaùi thí duï noùi : “Kieát coù theå raøng buoäc laø thaät, söï ñaõ raøng buoäc laø giaû, Boå-ñaëc-giaø-la cuõng giaû ”.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 56 90

Hoûi: Taïi sao hoï noùi söï ñaõ raøng buoäc laø giaû ? Ñaùp: hoï noùi caûnh coù nhieãm vaø khoâng coù nhieãm khoâng quyeát ñònh, cho neân bieát caûnh khoâng phaûi laø thaät. Nghóa laø nhö coù moät ngöôøi nöõ ñoan chaùnh, trang nghieâm ñuû loaïi ñi vaøo trong chuùng hoäi, coù ngöôøi troâng thaáy khôûi taâm kính troïng, coù ngöôøi trong thaáy khôûi taâm tham, coù ngöôøi troâng thaáy khôûi taâm saân, coù ngöôøi troâng thaáy khôûi taâm ganh tò, coù ngöôøi troâng thaáy sinh taâm buoâng boû. Neân bieát trong naøy, ngöôøi ñaùng phaän con troâng thaáy khôûi taâm kính troïng, nhöõng ngöôøi ñam meâ duïc voïng troâng thaáy maø khôûi taâm tham, nhöõng ngöôøi oaùn gheùt troâng thaáy maø khôûi taâm saân, nhöõng ngöôøi cuøng ñaúng caáp trong thaáy maø khôûi taâm ganh tò, nhöõng ngöôøi coù tu taäp phaùp quaùn baát tònh troâng thaáy maø khôûi taâm chaùn ngaùn; nhöõng ngöôøi tieân ly duïc troâng thaáy khôûi taâm thöông xoùt, daáy leân yù nghó nhö vaäy: saéc töôùng

tuyeät vôøi naøy khoâng maáy choác seõ bò voâ thöôøng huûy dieät. Caùc A-la-haùn troâng thaáy maø sinh taâm buoâng boû. Vì vaäy cho neân bieát caûnh khoâng coù theå chaân thaät. Hoï noùi phi lyù. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì neáu caûnh khoâng phaûi laø thaät, thì ñuùng ra khoâng laøm duyeân phaùt sinh taâm-taâm sôû. Neáu nhö vaäy thì ñuùng ra khoâng coù phaùp thuoäc phaåm nhieãm-tònh . Boå-ñaëc-giaø-la chaéc chaén khoâng phaûi laø thaät coù, bôûi vì ñöùc phaät noùi laø khoâng coù ngaõ-khoâng coù ngaõ sôû. Caùc phieàn naõo coù loaïi töông töng vôùi naêm thöùc, coù loaïi töông öng vôùi yù thöùc. Töông öng vôùi naêm thöùc, neáu ôû quaù khöù thì raøng buoäc bôûi söï quaù khöù, neáu ôû hieän taïi thì raøng buoäc bôûi söï hieän taïi, neáu laø phaùp sinh ôû vò lai thì raøng buoäc bôûi söï vò lai, phaùp khoâng sinh thì raøng buoäc bôûi söï cuûa ba ñôøi. Töông öng vôùi yù thöùc , neáu ôû quaù khöù-hoaëc laø ôû vò lai-hoaëc laø ôû hieän taïi, ñeàu coù theå raøng buoäc bôûi söï cuûa ba ñôøi. Laïi nöõa, nhaõn thöùc töông öng vôùi phieàn naõo laøm sôû duyeân raøng buoäc ñoái vôùi saéc xöù, laøm raøng buoäc töông öng bôûi noù töông öng vôùi yù xöù-phaùp xöù; nhó thöùc töông öng vôùi phieàn naõo laøm sôû duyeân raøng buoäc ñoái vôùi thanh xöù, laøm raøng buoäc töông öng bôûi noù töông öùng vôùi yù xöù- phaùp xöù; tyû thöùc töông töng vôùi phieàn naõo laøm sôû duyeân raøng buoäc ñoái vôùi höông xöù, laøm raøng buoäc töông öng bôûi noù töông öng vôùi yù xöù-phaùp xöù; thieät thöùc töông öng vôùi phieàn naõo laøm sôû duyeân raøng buoäc ñoái vôùi vò xöù, laøm raøng buoäc töông öùng bôûi noù töông öng vôùi yù xöù-phaùp xöù; thaân thöùc töông öng vôùi phieàn naõo laøm sôû duyeân raøng buoäc ñoái vôùi xuùc xöù, laøm raøng buoäc töông öng bôûi noù töông öng vôùi yù xöù-phaùp xöù; yù thöùc töông öng vôùi phieàn naõo laøm sôû duyeân raøng buoäc ñoái vôùi möôøi hai xöù, laøm raøng buoäc töông öng bôûi noù töông öng vôùi yù xöù-phaùp xöù. Ñoù goïi laø

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 56 91

nhaát haønh toùm löôïc Tyø-baø-sa. Hoûi: Neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát aùi raøng buoäc thì cuõng coù kieát nhueá raøng buoäc chaêng? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát nhueá raøng buoäc thì chaéc chaén coù kieát aùi raøng buoäc. Hoaëc coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc, nghóa laø ñoái vôùi phaùp cuûa coõi saéc-voâ saéc coù kieát aùi chöa ñoaïn, Trong naøy, kieát aùi goàm chung naêm boä cuûa ba coõi duïc, chæ laø phi bieán haønh duyeân höõu laäu. Nhöõng ngöôøi voán coù phieàn naõo, ñoái vôùi söï cuûa naêm boä thuoäc coõi duïc, neáu coù kieát aùi raøng buoäc thì cuõng coù kieát nhueá raøng buoäc, neáu coù kieát nhueá raøng buoäc thì cuõng coù kieát aùi raøng buoäc; ñoái vôùi söï cuûa naêm boä thuoäc coõi saéc-voâ saéc , coù kieát aùi raøng buoäc chöù khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc. Ngöôøi khoâng voán coù phieàn naõo, ñoái vôùi söï cuûa naêm boä thuoäc coõi duïc, tuøy theo xöù chöa ñoaïn coù kieát aùi raøng buoäc cuõng coù kieát nhueá raøng buoäc, neáu xöù ñaõ ñoaïn thì khoâng coù kieát aùi raøng buoäc cuõng khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc; ñoái vôùi söï cuûa naêm boä thuoäc coõi saéc-voâ saéc, tuøy theo xöù chöa ñoaïn coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc, neáu xöù ñaõ ñoaïn thì khoâng coù kieát aùi raøng buoäc

maø khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc, neáu xöù ñaõ ñoaïn thì khoâng coù kieát aùi raøng buoäc cuõng khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc; ñoái vôùi söï cuûa naêm boä thuoäc coõi saéc-voâ saéc, tuøy theo xöù chöa ñoaïn coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc, neáu xöù ñaõ ñoaïn thì khoâng coù kieát aùi raøng buoäc cuõng khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc. Bôûi vì kieát aùi daøi maø kieát nhueá ngaén, cho neân ñieàu ñaõ hoûi caàn phaûi ñöa ra caùch traû lôøi thuaän theo caâu sau. Neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát nhueá raøng buoäc thì chaéc chaén coù kieát aùi raøng buoäc, nghóa laø ñoái vôùi naêm boä cuûa coõi duïc chöa ñoaïn heát söï. Hoaëc coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc, nghóa laø ñoái vôùi phaùp cuûa coõi saéc-voâ saéc coù kieát aùi chöa ñoaïn; ôû trong ñòa naøy hoaëc coù naêm boä chöa ñoaïn, cho ñeán hoaëc coù do tu maø ñoaïn chöa ñoaïn; ôû trong boä naøy hoaëc coù chín phaåm chöa ñoaïn, cho ñeán hoaëc coù phaåm haï haï chöa ñoaïn. Trong naøy noùi chöa ñoaïn laø noùi ñeán töôùng toång quaùt . Hoûi: Vì sao naêm boä phaùp cuûa coõi saéc-voâ saéc khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc? Ñaùp: bôûi vì hai coõi treân khoâng coù kieát nhueá. Hoûi: Vì sao hai coõi treân khoâng coù kieát nhueá? Ñaùp: bôûi vì coõi aáy khoâng phaûi laø ruoäng ñaát-ñoà ñöïng ñoái vôùi kieát nhueá. Laïi nöõa, caùc sö du-giaø chaùn ngaùn tai hoïa cuûa kieát nhueá maø caàu leân hai coõi treân, neáu hai coõi treân coù kieát nhueá, thì caùc sö Du-giaø khoâng caàn phaûi mong caàu nôi aáy maø chòu khoù tu gia haïnh; neáu phaùp ôû ñòa döôùi

coù-ôû ñòa treân cuõng coù, vaäy thì ñuùng ra khoâng coù phaùp dieät (phaùp voâ vi) daàn daàn, phaùp naøy neáu khoâng coù thì cuõng seõ khoâng coù phaùp dieät cuoái cuøng, bôûi vì ñeàu laø do daãn daét; neáu trôû laïi baøi baùc khoâng coù phaùp dieät cuoái cuøng thì cuõng seõ baøi baùc giaûi thoaùt xuaát ly, ñöøng phaùt sinh loãi laàm aáy, bôûi vì hai coõi treân khoâng coù kieát nhueá. Laïi nöõa, kieát nhueá caàn phaûi döïa vaøo söï töông tuïc thoâ thieån, söï töông tuïc cuûa coõi saéc-voâ saéc thì vi teá hôn haún, do xa-ma-tha maø thaám nhuaàn, cho neân khoâng coù kieát nhueá. Laïi nöõa, neáu ôû coõi naøy coù caên öu -khoå thì coù kieát nhueá, caùc loaøi höõu tình döïa vaøo caên öu-khoå, ñoái vôùi söï töông tuïc khaùc maø khôûi leân saân nhueá; coõi saéc-voâ saéc khoâng coù caên öu -khoå, cho neân khoâng coù kieát nhueá. Laïi nöõa, neáu trong coõi duïc coù voâ taøm -voâ quyù thì coù kieát Nhueá, höõu tình döïa vaøo voâ taøm-voâ quyù, ñoái vôùi söï töông tuïc khaùc maø khôûi leân saân nhueá! Hai coõi treân khoâng coù voâ taøm-voâ quyù, cho neân khoâng coù kieát nhueá. Laïi nöõa, neáu ôû coõi naøy coø taät vaø khan thì coù kieát nhueá, caùc loaøi höõu tình döïa vaøo Taät-Khan, cho neân khoâng coù khaùc maø khôûi leân saân nhueá; coõi saéc-voâ saéc khoâng coù Taät-Khan, cho neân coù kieát nhueá. Laïi nöõa, neáu ôû coõi naøy coù caên nöõ-nam thì coù kieát nhueá, caùc loaøi höõu tình döïa vaøo caên nöõ-nam, ñoái vôùi söï töông tuïc khaùc maø khôûi leân saân nhueá, neáu ôû coõi naøy tham ñoaøn thì coù kieát nhueá, caùc loaøi höõu tình döïa vaøo tham ñoaøn thöïc, ñoái vôùi söï töông tuïc khaùc maø khôûi leân saân nhueá, coõi saéc-voâ saéc khoâng coù tham ñoaøn thöïc, cho neân khoâng coù kieát nhueá. Laïi nöõa, neáu ôû

coõi naøy coù aùi daâm duïc thì coù kieát nhueá, caùc loaøi höõu tình döïa vaøo aùi daâm duïc, ñoái vôùi söï töông tuïc khaùc maø khôûi leân saân nhueá; coõi saéc-voâ saéc khoâng coù aùi daâm duïc, cho neân khoâng coù kieát nhueá. Laïi nöõa, neáu ôû coõi naøy khoâng coù naêm caùi saâu naëng thì coù kieát nhueá, caùc loaøi höõu tình döïa treân naêm caùi saâu naëng, ñoái vôùi söï töông tuïc khaùc maø khôûi neân saân nhueá; coõi saéc-voâ saéc khoâng coù naêm caùi saâu naëng, cho neân khoâng coù kieát nhueá. Laïi nöõa, neáu ôû coõi naøy coù naêm dieäu duïc thì coù kieát nhueá, caùc loaøi höõu tình döïa vaøo naêm dieäu duïc maø khôûi neân saân nhueá; coõi saéc-voâ saéc khoâng coù naêm dieäu duïc, cho neân khoâng coù kieát nhueá. Laïi nöõa, neáu ôû coõi naøy coù töôùng oaùn gheùt thì coù kieát nhueá, töôùng oaùn gheùt ñoù chín söï naõo haïi, coõi saéc-voâ saéc khoâng coùb töôùng oaùn gheùt ñoù chín laø söï naõo haïi; coõi saéc-voâ saéc khoâng coù töôùng oaùn gheùt, cho neân khoâng coù kieát nhueá. Vì vaäy toân giaû Dieäu AÂm noùi raèng “Neáu höõu tình gaëp phaûi caùc töôùng oaùn gheùt thì khôûi leân kieát nhueá, caùc töôùng oaùn gheùt khoâng coù ôû hai coõi treân, cho neân khoâng coù kieát nhueá. Laïi nöõa, Töø laø ñaïo ñoái trò gaàn kieát nhueá, coõi saéc coù töø cho neân khoâng coù kieát nhueá; nhö nôi naøo neáu

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 56 93

coù laøn gioù pheä-lam-baø, thì nôi aáy khoùi maây chaéc chaén khoâng duøng laïi ñöôïc. Coõi saéc khoâng coù cho neân coõi voâ saéc cuõng khoâng coù, khoâng phaûi laø caùc phieàn naõo ôûi ñòa döôùi ñaõ khoâng coù maø ôû ñoaïn treân coù theå ñoaïn tröø daàn daàn.” Hoûi: Neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát aùi raøng buoäc thì cuõng coù kieát maïn raøng buoäc? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Giaû söû coù kieát maïn raøng buoäc thì laïi coù kieát aùi raøng buoäc chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy, nghóa laø kieát aùi-maïn ñeàu naèm chung naêm boä cuûa ba coõi, chæ laø phi bieán haønh duyeân höõu laäu, bôûi vì daøi ngaén nhö nhau, cho neân caàn phaûi hoûi ñeàu phaûi ñöa ra caâu traû lôøi laø ñuùng nhö vaäy. Neáu ngöôøi coù ñuû phieàn naõo, thì tuøy theo xöù ñaõ ñoaïn khoâng coù hai kieát raøng buoäc, neáu xöù chöa ñoaïn thì coù hai kieát raøng buoäc,. Hoaëc coù chín ñòa cho ñeán khoâng coù moät ñòa, ôû troïng ñòa naøy hoaëc coù naêm boä cho ñeán hoaëc coù moät boä, ôû trong boä naøy hoaëc coù chín phaåm cho ñeán hoaëc coù moät phaåm, cho neân noùi laø ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát aùi raøng buoäc thì cuõng coù kieát voâ minh raøng buoäc chaêng ? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát aùi raøng buoäc thì chaéc chaén coù kieát voâ minh raøng buoäc. Hoaëc laø coù kieát aùi voâ minh raøng buoäc maø khoâng coù kieát aùi raøng buoäc, nghóa laø khoå trí ñaõ sinh maø taäp trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn, coù kieát voâ minh do kieán taäp maø ñoaïn. Trong naøy, kieát aùi goàm chung naêm boä cuûa ba coõi, chæ laø phi tieán haønh duyeân höõu laäu; kieát voâ minh goàm chung naêm boä cuûa ba coõi, goàm bieán haønh-phi bieán haønh duyeân höõu laäu vaø voâ laäu. Nhöõng ngöôøi ñaày ñuû phieàn naõo, ñoái vôùi söï cuûa naêm boä ba coõi, neáu coù kieát aùi raøng buoäc thì cuõng coù kieát aùi voâ minh raøng buoäc, neáu coù kieát aùi voâ minh raøng buoäc thì cuõng coù kieát aùi raøng buoäc. Ngöôøi

khoâng ñaày ñuû phieàn naõo, ñoái vôùi xöù ñaõ ñoaïn, hoaëc laø kieát voâ minh bieán haønh raøng buoäc maø khoâng coù kieát aùi raøng buoäc. Bôûi vì kieát voâ minh daøi-kieát aùi ngaén, cho neân ñeàu ra caùch traû lôøi thuaän vôùi caâu tröôùc. Nghóa laø khoå trí ñaõ sinh maø taäp trí chöa sinh, kieát aùi voâ minh do kieán khoå maø ñoaïn, ñoái vôùi söï cuûa boä mình ñaõ ñoaïn heát, cho neân ñeàu khoâng theå naøo raøng buoäc; kieát voâ minh bieán haønh do kieán taäp maø ñoaïn laøm sôû duyeân raøng buoäc ñoái vôùi söï do kieán khoå maø ñoaïn, kieát aùi do kieát taäp maø ñoaïn ñoái vôùi söï do kieán khoå maø ñoaïn, khoâng phaûi laø sôû duyeân raøng buoäc, bôûi vì laø phi bieán haønh; khoâng phaûi laø raøng buoäc töông öng, bôûi vì tuï khaùc .

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 56 94

Hoûi: Neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát aùi raøng buoäc thì cuõng coù kieát kieán raøng buoäc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät. Trong naøy, kieát aùi goàm chung naêm bo äcuûa ba coõi, chæ laø phi bieán haønh duyeân höõu laäu; kieát kieán goàm chung ba coõi vaø chæ coù boán boä, goàm chung bieán haønh-phi bieán haønh duyeân höõu laäu. Nhöõng ngöôøi ñaày ñuû phieàn naõo, ñoái vôùi söï naêm boä thuoäc ba coõi, neáu coù kieát aùi raøng buoäc thì cuõng coù kieát kieán raøng buoäc, neáu coù kieát kieán raøng buoäc thì cuõng coù kieát aùi raøng buoäc. Ngöôøi khoâng ñaày ñuû phieàn naõo, kieát aùi goàm chung naêm boä cho neân daøi, chæ laø phi bieán haønh duyeân höõu laäu vaø voâ laäu cho neân daøi. Hai loaïi naøy cuøng coù nghóa laø daøi -ngaén, cho neân ñieàu ñaõ caàn phaûi laøm thaønh boán caâu phaân bieät maø traû lôøi. 1. Hoaëc coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát kieán raøng buoäc, nghóa laø taäp trí ñaõ sinh maø dieät trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp khoâng töông öng vôùi kieát kieán do kieán dieät-ñaïo maø ñoaïn, vaø ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn coù kieát aùi coøn chöa ñoaïn. Trong naøy, phaùp khoâng ñöông öng vôùi kieát kieán do kieán dieät-ñaïo maø ñoaïn, ñoù laø töï taùnh taø kieán kia vaø caùc tuï phaùp töông öng-khoâng töông öng nhö kieán thuû-giôùi caám thuû-nghi-tham -saân-maïn-voâ minh baát coïng… bôûi vì aùi chöa ñoaïn ñoái vôùi caùc phaùp naøy, cho neân coù kieát aùi raøng buoäc, noù laøm sôû duyeân raøng buoäc vaø raøng buoäc töông öng ñoái vôùi tuï cuûa mình; meán laøm sôû duyeân raøng buoäc ñoái vôùi tuï khaùc, khoâng phaûi laø raøng buoäc töông öng thì khoâng coù kieát kieán raøng buoäc-nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì kieát kieán laø bieán haønh duyeân vôùi naêm boä luùa aáy ñaõ ñoaïn, coøn laïi chöa ñoaïn thì ñoái vôùi phaùp khoâng töông öng vôùi kieát kieán naøy, khoâng phaûi laø sôû duyeân raøng buoäc bôûi vì duyeân voâ laäu, khoâng phaûi laø raøng buoäc töông öng bôûi vì laø tuï khaùc; töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh, aùi kia ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn coøn chöa ñoaïn, cho neân coù kieát aùi raøng buoäc. Hoaëc coù chín ñòa chöa ñoaïn kieát aùi, cho ñeán hoaëc coù moät ñòa chöa ñoaïn kieát aùi; ôû trong ñòa naøy hoaëc coù chín phaåm chöa ñoaïn kieát aùi, cho ñeán hoaëc coù moät phaåm chöa ñoaïn kieát aùi maø khoâng coù kieát kieán raøng buoäc. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì kieát kieán laø bieán haønh duyeân vôùi naêm boä luùc aáy ñaõ ñoaïn, boä do tu maø ñoaïn, boä do tu maø ñoaïn thì khoâng coù kieát kieán. Laïi nöõa, dieät

trì ñaõ sinh maø ñaïo trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp khoâng töông öng vôùi kieát kieán do kieán ñaïo maø ñoaïn, vaø ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn, coù kieát aùi chöa ñoaïn. Trong naøy, phaùp khoâng töông öng vôùi kieát kieán do kieán ñaïo maø ñoaïn, nhö tröôùc ñaõ noùi; ñoái vôùi caùc phaùp naøy vaø ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn, coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát kieán raøng buoäc, cuõng nhö tröôùc ñaõ noùi. Laïi nöõa,

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 56 95

ñeä töû cuûa ñöùc theá toân coù ñuû kieán giaûi, ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn, coù kieát aùi chöa ñoaïn. Trong naøy , ñaïo loaïi trí ñaõ sinh coù ñuû kieán giaûi veà boán thaùnh ñeá trong ba coõi, cho neân goïi laø coù ñuû kieán giaûi (cuï kieán). Hoï ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn coøn chöa ñoaïn aùi, cho neân coù kieát aùi raøng buoäc. Hoaëc coù chín ñòa chöa ñoaïn kieát aùi, cho ñeán hoaëc coù moät ñòa chöa ñoaïn kieát aùi; ôû trong ñòa naøy hoaëc coù chín phaåm chöa ñoaïn kieát aùi, cho ñeán hoaëc coù moät phaåm chöa ñoaïn kieát aùi maø khoâng coù kieát kieán raøng buoäc. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì taát caû kieát kieán luùc aáy ñaõ ñoaïn. 2. Hoaëc coù kieát kieán raøng buoäc maø khoâng coù kieát aùi raøng buoäc , nghóa laø khoå trí ñaõ sinh maø taäp trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn coù kieát kieán do kieán taäp maø ñoaïn coøn chöa ñoaïn. Trong naøy, khoå trí ñaõ sinh maø taäp trí chöa sinh, kieát aùi-kieát kieán do kieán khoå maø ñoaïn thì caû hai ñeàu ñaõ ñoaïn, kieát kieán do kieán taäp maø ñoaïn coøn chöa ñoaïn, laøm sôû duyeân raøng buoäc ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn; kieát aùi do kieán taäp maø ñoaïn tuy chöa ñoaïn nhöng ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn, khoâng phaûi laø sôû duyeân raøng buoäc bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Hoaëc coù hai kieát cuøng raøng buoäc, nghóa laø ngöôøi ñaày ñuû phieàn naõo, coù hai kieát raøng buoäc ñoái vôùi phaùp do kieán-tu maø ñoaïn. Hoûi: Taïi sao goïi laø ngöôøi ñaày ñuû phieàn naõo ? Ñaùp: Bôûi vì taát caû chi phaàn cuûa höõu tình naøy ñeàu coù theå raøng buoäc, taát caû chi phaàn ñeàu bò raøng buoäc, cho neân goïi laø ñaày ñuû phieàn naõo. Taát caû chi phaàn ñeàu coù theå raøng buoäc, laø naêm boä phieàn naõo ñeàu coù theå laøm cho raøng buoäc. Taát caû chi phaàn ñeàu bò raøng buoäc, laø caùc phaùp cuûa naêm boä ñeàu bò raøng buoäc khoâng ngöøng. Ngöôøi ñaày ñuû phieàn naõo naøy, ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn coù kieát aùi cuûa moät boä raøng buoäc-kieát kieán cuûa hai boä raøng buoäc; ñoái vôùi phaùp do kieán taäp maø ñoaïn cuõng nhö vaäy; ñoái vôùi phaùp töông öng vôùi kieát kieán do kieán dieät maø ñoaïn, coù kieát aùi cuûa moät boä raøng buoäc-kieát kieán cuûa hai boä raøng buoäc. Laïi nöõa, khoå trí ñaõ sinh maø taäp trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp do kieán taäp-dieät-ñaïo vaø tu maø ñoaïn, coù hai kieát raøng buoäc. Trong naøy, ñoái vôùi phaùp do kieán taäp maø ñoaïn, coù kieát aùi cuûa moät boä raøng buoäc-kieát kieán cuûa moät boä raøng buoäc; ñoái vôùi phaùp töông öng vôùi kieát kieán do kieán dieät maø ñoaïn, coù kieát aùi cuûa moät boä raøng buoäc-kieát kieán cuûa hai boä raøng buoäc; ñoái vôùi phaùp khoâng töông öng vôùi kieát kieán, coù kieát aùi cuûa moät boä raøng buoäc-kieát kieán cuûa moät boä raøng buoäc; ñoái vôùi phaùp do kieán ñaïo maø ñoaïn cuõng nhö vaäy; ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn, coù kieát aùi cuûa

moät boä raøng buoäc- kieát kieán cuûa moät boä raøng buoäc. Luùc baáy giôø ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn, tuy coù kieát kieán raøng buoäc maø khoâng coù kieát aùi raøng buoäc, cho

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 56 96

neân ôû ñaây khoâng noùi ñeán. Laïi nöõa, taäp trí ñaõ sinh maø dieät trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp töông öng vôùi kieát kieán do kieán dieät-ñaïo maø ñoaïn, ñeàu coù kieát aùi cuûa moät boä raøng buoäc-kieát kieán cuûa moät boä raøng buoäc. Luùc baáy giôø ñoái vôùi phaùp khoâng töông öng vôùi kieát kieán do kieán dieät-ñaïo maø ñoaïn vaø phaùp do tu maø ñoaïn, tuy coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát kieán raøng buoäc, cho neân ôû ñaây khoâng noùi ñeán. Laïi nöõa, dieät trí ñaõ sinh maø ñaïo trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp töông öng vôùi kieát kieán do kieán ñaïo maø ñoaïn, coù kieát aùi cuûa moät boä raøng buoäc-kieát kieán cuûa moät boä raøng buoäc. Luùc baáy giôø ñoái vôùi phaùp khoâng töông öng vôùi kieát kieán do kieán ñaïo maø ñoaïn vaø phaùp do tu maø ñoaïn, tuy coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát kieán raøng buoäc, cho neân ôû ñaây khoâng noùi ñeán. 4. Hoaëc coù hai kieát ñeàu khoâng raøng buoäc, nghóa laø taäp trí ñaõ sinh maø dieät trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp lo kieán khoå-taäp maø ñoaïn, khoâng coù hai kieát raøng buoäc; dieät trí ñaõ sinh maø ñaïo trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp do kieán khoå-taäp-dieät maø ñoaïn, khoâng coù hai kieát raøng buoäc. Ñeä töû cuûa ñöùc theá toân coù ñuû kieán giaûi, ñoái vôùi phaùp do kieán maø ñoaïn, khoâng coù hai kieát raøng buoäc; ñaõ lìa nhieãm coõi duïc ñoái vôùi phaùp coõi duïc, khoâng coù hai kieát raøng buoäc ; ñaõ lìa nhieãm coõi saéc ñoái vôùi phaùp coõi saéc vaø coõi duïc, khoâng coù hai kieát raøng buoäc; ñaõ lìa nhieãm coõi voâ saéc ñoái vôùi phaùp cuûa ba coõi, khoâng coù hai kieát raøng buoäc. Trong naøy, caùc phaùp coù theå raøng buoäc-ñaõ bò raøng buoäc ñeàu ñaõ ñoaïn, cho neân ñeàu lìa boû hai kieát, nghóa laø kieát aùi -kieán ñeàu lìa boû raøng buoäc. ÔÛ ñaây laïi caàn phaûi ñöa ra caùch giaû söû-coù theå ñeå hoûi-Ñaùp (tha thieát vaán Ñaùp). Hoûi: Coù theå coù phaùp töông öng vôùi kieát kieán do kieán dieät-ñaïo maø ñoaïn, coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát kieán raøng buoäc, chöù khoâng phaûi laø khoâng do söï tuøy taêng cuûa tuøy mieân kieán chaêng? Ñaùp: coù, ñoù laø saùu phaåm kieát ñoaïn roài tieán vaøo chaùnh taùnh ly sinh. Taäp trí ñaõ sinh maø dieät trí chöa sinh, phaùp töông öng vôùi kieát kieán thuoäc saùu phaåm tröôùc do kieán dieät-ñaïo maø ñoaïn coù kieát aùi raøng buoäc, kieát aùi thuoäc ba phaåm sau duyeân vaøo ñoù chöa ñoaïn, khoâng coù kieát kieán raøng buoäc, bôûi vì kieát kieán laø bieán haønh duyeân vôùi naêm boä luùc aáy ñaõ ñoaïn, kieát kieán duyeân voâ laäu thuoäc saùu phaåm tröôùc cuûa boä mình cuõng ñaõ ñoaïn. Kieát kieán duyeân voâ laäu thuoäc ba phaåm sau cuûa boä mình tuy chöa ñoaïn, maø ñoái vôùi phaùp töông öng vôùi kieát kieán ñaõ ñoaïn thuoäc saùu phaåm tröôùc, khoâng phaûi laø sôû duyeân raøng buoäc bôûi vì duyeân voâ laäu, khoâng phaûi laø raøng buoäc töông öng bôûi vì laø tuï khaùc; maø tuøy mieân kieán khoâng phaûi laø khoâng tuøy naêng, bôûi vì kieán thuû-giôùi caám thuû thuoäc ba phaåm sau cuûa

boä mình haõy coøn tuøy taêng ñoái vôùi saùu phaåm tröôùc, tuøy mieân kieán goàm chung naêm kieán, kieát kieán chæ laø ba kieán tröôùc. Nhö ñoái vôùi kieát kieán, ñoái vôùi nghi cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö kieát kieán goàm chung ba coõi vaø chæ coù boán boä, goàm chung bieán haønh-Phi bieán haønh vaø duyeân höõu laäu-voâ laäu , kieát nghi cuõng nhö caäy, cho neân kieát aùi neáu ñoái vôùi kieát nghi thì gioáng nhö ñoái vôùi kieát kieán. Hoûi: Neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát aùi raøng buoäc thì cuõng coù kieát thuû raøng buoäc chaêng? Ñaùp: neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät. Trong naøy, kieát aùi goàm chung naêm boä cuûa ba coõi, chæ laø phi bieán haønh duyeân höõu laäu; kieát thuû goàm chung ba coõi vaø chæ coù boán boä vôùi duyeân höõu laäu, goàm chung bieán haønh-phi bieán haønh. Nhöõng ngöôøi ñaày ñuû phieàn naõo, ñoái vôùi söï cuûa naêm boä thuoäc ba coõi, neáu coù kieát aùi raøng buoäc thì cuõng coù kieát thuû raøng buoäc, neáu coù kieát thuû raøng uoäc thì cuõng coù kieát aùi raøng buoäc. Ngöôøi khoâng ñaày ñuû phieàn naõo, thì kieát aùi goàm chung naêm boä cho neân daøi, chæ coù boán boä cho neân ngaén; kieát thuû goàm chung bieán haønh-phi tieán haønh cho neân daøi, chæ coù boán boä cho neân ngaén. Hai loaïi naøy cuøng coù nghóa daøi-ngaén, cho neân ñieàu ñaõ hoûi caàn phaûi laøm thaønh boán caâu phaân bieät maø traû lôøi. 1. Hoaëc coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát thuû raøng buoäc, nghóa laø taäp trí ñaõ sinh maø dieät trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn coù kieát aùi coøn chöa ñoaïn; dieät trí ñaõ sinh maø ñaïo trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn coù kieát aùi coøn chöa ñoaïn. Ñeä töû cuûa ñöùc Theá Toân coù ñuû kieán giaûi, ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn coù kieát aùi coøn chöa ñoaïn. Trong naøy, hoaëc coù kieát aùi cuûa chín ñòa chöa ñoaïn, cho ñeán hoaëc coù kieát aùi cuûa moät ñòa chöa ñoaïn; ôû trong ñòa naøy hoaëc coù kieát aùi cuûa chín phaåm chöa ñoaïn, cho ñeán hoaëc coù kieát aùi cuûa moät phaåm chöa ñoaïn ñoaïn. Bôûi vì chöa ñoaïn cho neân coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát thuû raøng buoäc. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì kieát thuû laø bieán haønh duyeân vôùi naêm boä vaøo luùc aáy ñaõ ñoaïn, kieát thuû laø phi bieán haønh chöa ñoaïn, vì ñaõ ñoaïn khoâng phaûi laø coù naêng löïc raøng buoäc ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn, cho neân boä do tu maø ñoaïn khoâng coù kieát thuû . 2. Hoaëc coù kieát thuû raøng buoäc maø khoâng coù kieát aùi vaøng buoäc, nghóa laø khoå trí ñaõ sinh maø taäp trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn coù kieát thuø do kieán taäp maø ñoaïn coøn chöa ñoaïn. Trong naøy, khoå trí ñaõ sinh maø taäp trí chöa sinh, kieát aùi, kieát thuû do kieán khoå maø ñoaïn, ñaõ ñoaïn caû hai; kieát thuû do kieán taäp maø ñoaïn coøn chöa ñoaïn, laøm sô duyeân raøng buoäc ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn; kieát aùi do kieán taäp maø ñoaïn, tuy chöa ñoaïn nhöng ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn,

khoâng phaûi laø sôû duyeân raøng buoäc bôûi vì laø phi bieán haønh, khoâng phaûi laø raøng buoäc töông öng bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Hoaëc coù hai kieát ñeàu raøng buoäc. Trong naøy, ngöôøi ñaày ñuû phieàn naõo, ñoái vôùi phaùp do kieán tu maø

ñoaïn coù hai kieát raøng buoäc. Trong naøy, ngöôøi ñaày ñuû phieàn naõo ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn, coù kieát aùi cuûa moät boä raøng buoäc kieát thuû cuûa hai boä raøng buoäc ; ñoái vôùi phaùp do kieán taäp maø ñoaïn cuõng nhö vaäy; ñoái vôùi phaùp do kieán dieät maø ñoaïn, coù kieát aùi cuûa moät boä raøng buoäc kieát thuû cuûa ba boä raøng buoäc; ñoái vôùi phaùp do kieán ñaïo maø ñoaïn cuõng nhö vaäy; ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn, coù kieát aùi cuûa moät boä raøng buoäc kieát thu cuûa hai boä raøng buoäc. Laïi nöõa, khoå trí ñaõ sinh maø taäp trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp do kieán taäp-dieät-ñaïo vaø tu maø ñoaïn, coù hai kieát raøng buoäc. Trong naøy, ñoái vôùi phaùp do kieán taäp maø ñoaïn, coù kieát aùi cuûa moät boä raøng buoäc - kieát thuû cuûa moät boä raøng buoäc; ñoái vôùi phaùp do kieán dieät - ñaïo maø ñoaïn , ñeàu coù kieát aùi cuûa moät boä raøng buoäc - kieát thuû cuûa hai boä raøng buoäc; ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn, coù kieát aùi cuûa moät boä raøng buoäc - kieát thuû cuûa moät boä raøng buoäc. Luùc baáy giôø ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn, tuy coù kieát thuû raøng buoäc nhöng khoâng coù kieát aùi raøng buoäc, cho neân ôû ñaây khoâng noùi ñeán. Laïi nöõa, taäp trí ñaõ sinh maø dieät trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp do kieán dieät - ñaïo maø ñoaïn, coù hai kieát raøng buoäc. Trong naøy, ñoái vôùi phaùp do kieán dieät - ñaïo maø ñoaïn, ñeàu coù kieát aùi cuûa moät boä raøng buoäc- kieát thuû cuûa moät boä raøng buoäc. Luùc baáy giôø ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn, tuy coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát thuû raøng buoäc, cho neân ôû ñaây khoâng noùi ñeán. Laïi nöõa, dieät trí ñaõ sinh maø ñaïo trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp do kieán ñaïo maø ñoaïn, coù hai kieát raøng buoäc. Trong naøy, ñoái vôùi phaùp do kieán ñaïo maø ñoaïn, coù kieát aùi cuûa moät boä raøng buoäc - kieát thuû cuûa moät boä raøng buoäc, luùc baáy giôø vôùi phaùp do tu maø ñoaïn, tuy coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát thuû raøng buoäc, cho neân ôû ñaây khoâng noùi ñeán. 4. Hoaëc coù hai kieát ñaàu khoâng raøng buoäc, nghóa laø taäp trí ñaõ sinh maø dieät trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp do kieán khoå - taäp maø ñoaïn, khoâng coù hai kieát raøng buoäc; dieät trí ñaõ sinh maø ñaïo trí chöa sinh ñoái vôùi phaùp do kieán khoå - taäp maø ñoaïn, khoâng coù hai kieát raøng buoäc; dieät trí ñaõ sinh maø ñaïo trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp do kieán khoå - taäp - dieät maø ñoaïn, khoâng coù hai kieát raøng buoäc. Ñeä töû cuûa ñöùc theá toân coù ñuû kieán giaûi, ñoái vôùi phaùp do kieán maø ñoaïn, khoâng coù hai kieát raøng buoäc; ñaõ lìa nhieãm coõi duïc, ñoái vôùi phaùp coõi duïc khoâng coù hai kieát raøng buoäc; ñaõ lìa nhieãm coõi duïc, ñoái vôùi phaùp coõi duïc khoâng coù hai kieát raøng buoäc; ñaõ lìa nhieãm coõi saéc, ñoái vôùi phaùp coõi duïc, coõi saéc khoâng coù hai kieát raøng buoäc; ñaõ

lìa nhieãm coõi saéc, ñoái vôùi phaùp coõi duïc – coõi saéc khoâng coù hai kieát raøng buoäc; ñaõ lìa nhieãm coõi voâ saéc, ñoái vôùi phaùp coõi duïc khoâng coù hai kieát raøng buoäc; ñaõ lìa nhieãm coõi saéc , ñoái vôùi phaùp coõi duïc - coõi saéc khoâng coù hai kieát raøng buoäc; ñaõ lìa nhieãm coõi voâ saéc , ñoái vôùi phaùp cuûa ba coõi khoâng coù hai kieát raøng buoäc. Trong naøy, caùc phaùp coù theå raøng buoäc- ñaõ bò raøng buoäc ñeàu ñaõ ñoaïn, cho neân ñeàu lìa boû hai kieát, nghóa laø kieát aùi –

kieát thuû ñeàu lìa boû raøng buoäc. Hoûi: Neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát aùi raøng buoäc thì cuõng coù kieát taät raøng buoäc chaêng ? Ñaùp: neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát taät raøng buoäc thì chaéc chaén coù kieát aùi raøng buoäc. Hoaëc coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát taät raøng buoäc, nghóa laø ñoái vôùi phaùp do kieán maø ñoaïn cuûa coõi duïc vaø ñoái vôùi phaùp cuûa coõi saéc - voâ saéc coù kieát aùi chöa ñoaïn. Trong naøy, kieát aùi goàm chung naêm boä cuûa ba coõi, chæ laø phi bieán haønh - duyeân höõu laäu; kieát taät chæ laø phi bieán haønh - duyeân höõu laäu do tu maø ñoaïn thuoäc coõi duïc. Nhöõng ngöôøi ñaày ñuû phieàn naõo, ñoái vôùi söï do tu maø ñoaïn thuoäc coõi duïc, neáu coù kieát aùi raøng buoäc thì cuõng coù kieát taät raøng buoäc, neáu coù kieát taät raøng buoäc thì cuõng coù kieát aùi raøng buoäc; ñoái vôùi söï thuoäc boán boä kieán maø ñoaïn cuûa coõi duïc vaø söï thuoäc naêm boä cuûa coõi saéc - voâ saéc , thì coù kieát aùi raøng buoäc chöù khoâng coù kieát taät raøng buoäc. Ngöôøi khoâng ñaày ñuû phieàn naõo, neáu chöa lìa nhieãm coõi duïc thì ñoái vôùi söï do tu maø ñoaïn thuoäc coõi duïc, coù ñuû hai kieát raøng buoäc; ñoái vôùi söï thuoäc boán boä do kieán maø ñoaïn cuûa ba coõi, tuøy thei xöù chöa ñoaïn thì coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát taät raøng buoäc, neáu xöù ñaõ ñoaïn thì khoâng coù hai kieát raøng buoäc; ñoái vôùi söï do tu maø ñoaïn thuoäc coõi saéc - voâ saéc , coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát taät raøng buoäc; ñaõ lìa nhieãm coõi duïc, ñoái vôùi söï cuûa naêm boä thuoäc coõi duïc khoâng coù hai kieát raøng buoäc; ñoái vôùi söï cuûa naêm boä thuoäc coõi saéc - voâ saéc , tuøy theo xöù chöa ñoaïn thì coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát taät raøng buoäc , neáu xöù ñaõ ñoaïn thì khoâng coù hai kieát raøng buoäc . Bôûi vì kieát aùi daøi maø kieát taät ngaén, cho neân ñieàu ñaõ hoûi caàn phaûi ñöa ra caùch traû lôøi thuaän theo caâu sau. Neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát taät raøng buoäc thì chaéc chaén coù kieát aùi raøng buoäc, nghóa laø ñoái vôùi söï do tu maø ñoaïn thuoäc coõi duïc chöa lìa raøng buoäc. Hoaëc laø coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát taät raøng buoäc, nghóa laø ñoái vôùi phaùp do kieán maø thuoäc coõi duïc coù kieát aùi coøn chöa ñoaïn. Trong naøy, hoaëc coù kieát aùi cuûa boán boä chöa ñoaïn, cho ñeán hoaëc coù kieát aùi cuûa moät boä chöa ñoaïn. Ñoái vôùi phaùp cuûa coõi saéc-voâ saéc coù kieát aùi chöa ñoaïn, trong naøy hoaëc coù kieát aùi cuûa taùm ñòa chöa ñoaïn, cho ñeán

hoaëc coù kieát aùi cuûa moät ñòa chöa ñoaïn; ôû trong ñòa naøy hoaëc coù kieát aùi cuûa naêm boä chöa ñoaïn, cho ñeán hoaëc coù kieát aùi cuûa moät boä chöa ñoaïn; ôû trong boä naøy hoaëc coù kieát aùi cuûa chín phaåm chöa ñoaïn, cho ñeán hoaëc coù kieát aùi cuûa moät phaåm chöa ñoaïn. Bôûi vì chöa ñoaïn cho neân coù kieát aùi raøng buoäc maø khoâng coù kieát taät raøng buoäc. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì do kieán maø ñoaïn thì khoâng coù kieát taät, coõi saéc-voâ saéc cuõng khoâng coù kieát taät. Hai coõi aáy khoâng coù Taät-Khan, nhö tröôùc noùi veà nhueá. Nhö ñoái vôùi kieát taät, ñoái vôùi kieát san cuõng nhö vaäy, nghóa laø taät vaø san ñeàu chæ laø phi bieán haønh-duyeân höõu laäu thuoäc boä do tu maø ñoaïn cuûa coõi duïc. Nhö kieát aùi ñoái vôùi kieát sau laøm thaønh nhaát haønh (chuyeân veà moät söï),

kieát maïn ñoái vôùi kieát sau laøm thaønh nhaát haønh cuõng nhö vaäy, nghóa laø aùi vaø maïn ñeàu goàm chung naêm boä cuûa ba coõi, bôûi vì chæ laø phi bieán haønh-duyeân höõu laäu. Hoûi: Neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát nhueá raøng buoäc thì cuõng coù kieát maïn raøng buoäc chaêng ? Ñaùp: Neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát nhueá raøng buoäc thì chaéc chaén coù kieát maïn raøng buoäc. Hoaëc coù kieát maïn raøng buoäc maø khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc, nghóa laø ñoái vôùi phaùp cuûa coõi saéc-voâ saéc, coù kieát maïn chöa ñoaïn. Trong naøy, kieát nhueá chæ coù ôû coõi duïc vaø goàm chung naêm boä, chæ laø phi bieán haønh-duyeân höõu laäu; kieát maïn goàm chung naêm boä thuoäc ba coõi, chæ laø phi bieán haønh-duyeân höõu laäu. Nhöõng ngöôøi ñaày ñuû phieàn naõo, ñoái vôùi söï cuûa naêm boä thuoäc coõi duïc, neáu coù kieát nhueá raøng buoäc thì cuõng coù kieát maïn raøng buoäc, neáu coù kieát maïn raøng buoäc thì cuõng coù kieát nhueá raøng buoäc; ñoái vôùi söï cuûa naêm boä thuoäc coõi saéc-voâ saéc, coù kieát maïn raøng buoäc chöù khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc. Ngöôøi khoâng ñaày ñuû phieàn naõo, ñoái vôùi söï cuûa naêm boä thuoäc coõi duïc, tuøy theo xöù chöa ñoaïn thì coù kieát nhueá raøng buoäc cuõng coù kieát maïn raøng buoäc, neáu xöù ñaõ ñoaïn thì khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc cuõng khoâng coù kieát maïn raøng buoäc; ñoái vôùi söï cuûa naêm boä thuoäc coõi saéc-voâ saéc, tuøy theo xöù chöa ñoaïn thì coù kieát maïn raøng buoäc chöù khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc, neáu xöù ñaõ ñoaïn thì khoâng coù kieát maïn raøng buoäc cuõng khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc. Bôûi vì kieát nhueá ngaén maø kieát maïn daøi, cho neân ñieàu ñaõ hoûi caàn phaûi ñöa ra caùch traû lôøi thuaän theo caâu tröôùc. Neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát nhueá raøng buoäc thì chaéc chaén coù kieát maïn raøng buoäc, nghóa laø ñoái vôùi söï cuûa naêm boä thuoäc coõi duïc chöa ñoaïn heát. Hoaëc coù kieát maïn raøng buoäc maø khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc, nghóa laø ñoái vôùi phaùp cuûa coõi saéc-voâ saéc, coù kieát maïn chöa ñoaïn. Trong naøy, hoaëc laø coù taùm ñòa chöa ñoaïn, cho ñeán hoaëc coù moät ñòa chöa

ñoaïn; ôû trong ñòa naøy hoaëc coù naêm boä chöa ñoaïn, cho ñeán hoaëc coù moät boä chöa ñoaïn; ôû trong boä naøy hoaëc coù chín phaåm chöa ñoaïn, cho ñeán hoaëc coù moät phaåm chöa ñoaïn. Hoûi: Neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát nhueá raøng buoäc thì cuõng coù kieát voâ minh raøng buoäc chaêng? Ñaùp: neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát nhueá raøng buoäc thì chaéc chaén coù kieát voâ minh raøng buoäc. Hoaëc coù kieát voâ minh raøng buoäc maø khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc, nghóa laø chöa lìa nhieãm coõi duïc, khoå trí ñaõ sinh maø taäp trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn thuoäc coõi duïc, coù kieát voâ minh do kieán taäp maø ñoaïn coøn chöa ñoaïn. Trong naøy, kieát nhueá chæ goàm chung naêm boä cuûa coõi duïc, chæ laø phi bieán haønh-phi bieán haønh-duyeân höõu laäu cuøng voâ laäu. Nhöõng ngöôøi ñaày ñuû phieàn naõo, ñoái vôùi söï cuûa naêm boä thuoäc coõi duïc, neáu coù kieát nhueá raøng buoäc thì cuõng coù kieát voâ minh raøng buoäc, neáu coù kieát voâ minh raøng buoäc thì cuõng coù kieát nhueá raøng buoäc; ñoái vôùi söï cuûa naêm boä thuoäc coõi saéc-voâ saéc, coù kieát voâ minh

raøng buoäc chöù khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc. Ngöôøi khoâng ñaày ñuû phieàn naõo, ñoái vôùi xöù ñaõ ñoaïn cuûa coõi duïc, hoaëc coù kieát voâ minh bieán haønh raøng buoäc chöù khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc; ñoái vôùi xöù chöa ñoaïn thuoäc coõi Saéc-voâ saéc cuõng nhö vaäy. Bôûi vì kieát Nhueá ngaén kieát voâ minh daøi, cho neân ñeàu phaûi hoûi ñöa ra caùch traû lôøi thuaän theo caâu tröôùc. Neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát nhueá raøng buoäc thì chaéc chaén coù kieát voâ minh raøng buoäc, nghóa laø ñoái vôùi söï cuûa naêm boä thuoäc coõi duïc chöa ñoaïn heát. Hoaëc coù kieát nhueá voâ minh raøng buoäc maø khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc, nghóa laø chöa nhieãm coõi duïc, Khoå trí ñaõ sinh ra maø Taäp trio1 chöa sinh, ñoái vôùi kieán phaùp do khoå maø ñoaïn thöôïc coõi duïc, coù kieát voâ minh do kieán taäp maø ñoaïn coøn chöa ñoaïn. Trong naøy, chöa lìa nhieãm coõi duïc, laø neáu ñaõ lìa nhieãm coõi duïc thì ñoái vôùi phaùp cuûa coõi duïc thì khoâng coù hai kieát, cho neân noùi laø chöa lìa nhieãm coõi duïc. Khoå trí ñaõ sinh maø Taäp trí chöa sinh, Nhueá vaø voâ minh do kieán khoå maø ñoaïn thì caû hai kieát ñeàu ñaõ ñoaïn; Voâ minh Bieán haønh do kieán taäp maø ñoaïn haõy coøn chöa ñoaïn, noù laøm sôû duyeân raøng buoäc ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn; Kieát nhueá do kieán taäp maø ñoaïn khoâng phaûi laø sôû duyeân raøng buoäc ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn bôûi vì laø phi bieán haønh, khoâng phaûi raøng buoäc töông öùng bôûi vì laø tuï khaùc. Laïi nöõa, ñoái vôùi phaùp cuûa coõi Saéc-voâ saéc coù kieát voâ minh chöa ñoaïn. Trong naøy, hoaëc laø kieát voâ minh cuûa taùm ñòa chöa ñoaïn, cho ñeán hoaëc coù kieát voâ minh cuûa moät ñòa chöa ñoaïn; ôû trong ñòa naøy hoaëc coù kieát voâ minh cuûa naêm boä chöa ñoaïn, cho ñeán hoaëc coù kieát voâ minh cuûa moät boä chöa ñoaïn; ôû trong boä

naøy hoaëc coù kieát voâ minh thuoäc chín phaåm chöa ñoaïn, cho ñeán hoaëc coù kieát voâ minh thuoäc moät phaåm chöa ñoaïn. Bôûi vì chöa ñoaïn cho neân kieát voâ minh raøng buoäc chöù khoâng coù kieát Nhueá raøng buoäc, bôûi vì hai coõi aáy khoâng coù kieát Nhueá. Hoûi: Neáu ñoái vôùi söï vieäc naøy coù kieát nhueá raøng buoäc thì cuõng coù kieát kieán raøng buoäc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät. Trong naøy, kieát nhueá chæ goàm chung naêm boä thuoäc coõi duïc, chæ laø phi bieán haønh-duyeân höõu laäu; kieát kieán chæ goàm chung ba coõi vaø chí coù boán boä, goàm chung kieán haønh - phi bieán haønh vaø duyeân höõu laäu-voâ laäu. Nhöõng ngöôøi ñaày ñuû phieàn naõo, ñoái vôùi söï thuoäc naêm boä cuûa coõi duïc, neáu coù kieát nhueá raøng buoäc thì cuõng coù kieát kieán raøng buoäc, neáu coù kieát kieán raøng buoäc thì cuõng coù kieát nhueá raøng buoäc; ñoái vôùi söï cuûa naêm boä thuoäc coõi Saéc-voâ saéc, coù kieát kieán raøng buoäc chöù khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc. Ngöôøi khoâng ñaày ñuû phieàn naõo thì kieát nhueá goàm chung söï cuûa naêm boä cho neân daøi, chæ laø phi bieán haønh-duyeân höõu laäu thuoäc coõi duïc cho neân ngaén; kieát kieán goàm chung bieán haønh-phi bieán haønh vaø duyeân höõu laäu-voâ laäu thuoäc ba coõi cho neân daøi, chæ coù boán boä cho neân ngaén. Hai loaïi naøy cuøng coù nghóa laø daøi, ngaén, cho neân ñeàu ñaõ hoûi caàn phaûi laøm thaønh boán caâu phaân bieät maø traû lôøi. 1. Hoaëc

coù kieát nhueá raøng buoäc maø khoâng coù kieát kieán raøng buoäc, nghóa laø chöa lìa nhieãm coõi duïc, taäp trí ñaõ sinh maø dieät trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp khoâng töông öng vôùi kieát kieán do kieán dieät-ñaïo maø ñoaïn thuoäc coõi duïc, vaø ñoái vôùi phaùp lo tu maø ñoaïn cuûa coõi duïc, coù kieát nhueá coøn chöa ñoaïn. Trong naøy, phaùp khoâng töông öng vôùi kieát kieán lo kieán dieät -ñaïo maø ñoaïn, ñoù laø nhöõng tuï phaùp töông öng-khoâng töông öng nhö töï taùnh taø kieán vaø kieán thuû-giôùi caám thuû-nghi-tham-saân-maïn-voâ minh baát coïng... ñoái vôùi caùc phaùp naøy vì nhueá chöa ñoaïn cho neân coù kieát nhueá raøng buoäc, noù laøm sôû duyeân raøng buoäc vaø raøng buoäc töông öng ñoái vôùi tuï cuûa mình; neáu laøm sôû duyeân raøng buoäc ñoái vôùi tuï khaùc maø khoâng phaûi laø raøng buoäc töông öng, thì khoâng coù kieát kieán raøng buoäc. Nguyeân côù theá naøo ? Bôûi vì bieán haønh cuûa kieát kieán duyeân vôùi naêm boä vaøo luùc aáy ñaõ ñoaïn, coøn laïi chöa ñoaïn thì ñoái vôùi phaùp khoâng töông öng vôùi kieát kieán naøy khoâng phaûi laø sôû duyeân raøng buoäc bôûi vì laø duyeân voâ laäu, khoâng phaûi laø raøng buoäc töông öng bôûi vì laø tuï khaùc. Töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh, cho neân luùc aáy ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn thuoäc coõi duïc coù nhueá coøn chöa ñoaïn, vì vaäy coù kieát nhueá thuoäc moät phaåm chöa ñoaïn, chöù khoâng coù kieát kieán raøng buoäc. Nguyeân côù theá naøo ? Bôûi

vì bieán haønh cuûa kieát kieán duyeân vôùi naêm boä vaøo luùc aáy ñaõ ñoaïn, cho neân boä do tu maø ñoaïn khoâng coù kieát kieán. Laïi nöõa, dieät trí ñaõ sinh maø ñaïo trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp khoâng töông öng vôùi kieát kieán do kieán ñaïo maø ñoaïn thuoäc coõi duïc, vaø ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn thuoäc coõi duïc coù kieát nhueá coøn chöa ñoaïn. Trong naøy, phaùp khoâng töông öng vôùi kieát kieán do kieán ñaïo maø ñoaïn, nhö tröôùc ñaõ noùi. Ñoái vôùi caùc phaùp naøy vaø ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn thuoäc coõi duïc, coù kieát nhueá raøng buoäc maø khoâng coù kieát kieán raøng buoäc, cuõng nhö tröôùc ñaõ noùi. Laïi nöõa, ñeä töû cuûa ñöùc Theá Toân coù ñuû kieán giaûi; chöa lìa nhieãm coõi duïc, ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn thuoäc coõi duïc coù kieát nhueá coøn chöa ñoaïn; luùc aáy ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn thuoäc coõi duïc, vì nhueá chöa ñoaïn cho neân coù kieát nhueá raøng buoäc chöù khoâng coù kieát kieán raøng buoäc, nhö tröôùc neân bieát! 2. Hoaëc coù kieát kieán raøng buoäc maø khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc , nghóa laø chöa lìa nhieãm coõi duïc, khoå trí ñaõ sinh maø taäp trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn thuoäc coõi duïc, coù kieát kieán do kieán taäp maø ñoaïn coøn chöa ñoaïn; ñoái vôùi phaùp cuûa coõi saéc-voâ saéc coù kieát kieán chöa ñoaïn. Trong naøy, khoå trí ñaõ sinh maø taäp trí chöa sinh, kieát nhueá -kieát kieán do kieán khoå maø ñoaïn, caû hai ñeàu ñaõ ñoaïn; kieát kieán do kieán taäp maø ñoaïn coøn chöa ñoaïn, laøm sôû duyeân raøng buoäc ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn; kieát nhueá do kieán taäp maø ñoaïn tuy coøn chöa ñoaïn, nhöng ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn khoâng phaûi laø sôû duyeân raøng buoäc bôûi vì laø phi tieán haønh , khoâng phaûi laø raøng buoäc töông öng bôûi vì laø tuï khaùc. Ñoái vôùi phaùp cuûa coõi saéc-voâ saéc coù kieát kieán chöa ñoaïn; ôû trong ñòa naøy hoaëc coù kieát kieán

cuûa boán boä chöa ñoaïn, cho ñeán hoaëc coù kieát kieán cuûa moät boä chöa ñoaïn. Bôûi vì chöa ñoaïn cho neân coù kieát kieán raøng buoäc chöù khoâng coù kieát nhueá raøng buoäc, vì hai coõi aáy khoâng coù kieát nhueá. 3. Hoaëc coù hai kieát cuøng raøng buoäc, nghóa laø ngöôøi ñaày ñuû phieàn naõo, ñoái vôùi phaùp do kieán-tu maø ñoaïn thuoäc coõi duïc coù hai kieát raøng buoäc. Ngöôøi ñaày ñuû phieàn naõo naøy ñoái vôùi phaùp do kieán khoå maø ñoaïn thuoäc coõi duïc, coù kieát nhueá cuûa moät boä raøng buoäc-kieát kieán cuûa hai boä raøng buoäc; ñoái vôùi phaùp do kieán taäp maø ñoaïn thuoäc coõi duïc cuõng nhö vaäy; ñoái vôùi phaùp töông öng vôùi kieát kieán do kieán dieät maø ñoaïn thuoäc coõi duïc , coù kieát nhueá cuûa moät boä raøng buoäc-kieát kieán cuûa ba boä raøng buoäc, ñoái vôùi phaùp khoâng töông öng vôùi kieát kieán aáy, coù kieát nhueá cuûa moät boä raøng buoäc-kieát kieán cuûa hai boä raøng buoäc; ñoái vôùi phaùp do kieán ñaïo maø ñoaïn thuoäc coõi cuõng nhö vaäy; ñoái vôùi phaùp do tu maø ñoaïn thuoäc coõi duïc, coù kieát nhueá cuûa moät boä raøng buoäc-kieát kieán cuûa hai boä raøng

buoäc. Laïi nöõa, chöa lìa nhieãm coõi duïc, khoå trí ñaõ sinh maø taäp trí chöa sinh, ñoái vôùi phaùp do kieán taäp-dieät-ñaïo vaø tu maø ñoaïn thuoäc coõi duïc, coù hai kieát raøng buoäc. Trong n . yT cyñaïoro aø cyM ma cyñaïo! oä oyM n . m! ï i Mm(aï ï äc ä!va !ä õi d! c. oä !oyA n n . r ioä -oä -oä -o , ø

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.